

اثر بخشی برنامه‌های آموزشی

نگارش:

مهناز نجفی

سرشناسه:	نجفی، مهناز، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور:	اثربخشی برنامه‌های آموزشی/نگارش مهناز نجفی؛ ویراستار پیمان عباد، هانیه ناظری.
مشخصات نشر:	تهران: موسسه اندیشه کامیاب ایرانیان، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری:	۱۱۱ص.
شابک:	۲۵۰۰۰ ریال: ۱-۵۱۵-۴۵۳-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	کتابنامه.
موضوع:	برنامه‌های درسی
موضوع:	Education -- Curricula
موضوع:	برنامه‌ریزی درسی
موضوع:	Lesson planning
موضوع:	برنامه‌های درسی -- ارزشیابی
موضوع:	Curriculum evaluation
موضوع:	بهبود برنامه‌های درسی
موضوع:	Curriculum enrichment
رده‌بندی کنگره:	۹۸-۲ الف ۳/ن/۱۵/۶LB۲۸۰۶
رده‌بندی دیویی:	۳۰۰/۰۰
شماره کتابشناسی ملی:	۵۶۰۶۰۱

اثربخشی برنامه‌های آموزشی

ناشر: موسسه فرهنگی انتشاراتی اندیشه کامیاب ایرانیان

مؤلف: مهناز نجفی

ویراستار: پیمان عباد، هانیه ناظری

مدیر تولید: موسسه آموزشی خوارزمی

صفحه‌آرایی و طراحی جلد: مرضیه سادات جعفریان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

چاپ و صحافی: موسسه آموزشی خوارزمی

ناظر چاپ: پژمان عباد، محبوبه رضا علی

قیمت: ۲۵۰،۰۰۰ ریال

شابک: ۱-۵۱۵-۴۵۳-۶۰۰-۹۷۸

کلیه حقوق چاپ برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران - خ انقلاب - پیچ شمیران - خ نور محمدی - پلاک ۳۷ - واحد ۱۲

Email: e_a_kamyab@yahoo.com

تلفن: ۷۷۶۴۱۰۸۹

مقدمه

توانایی سازگاری بحران‌ها و نیازهای عصر جدید، مستلزم آموزش و یادگیری و مهارت‌هایی چون تفکر انتقادی، یادگیری اجتماعی، تحلیل و تفسیر اطلاعات و استفاده بهینه از آن در تصمیم‌گیری به دانش‌آموزان است. همگام با تحولات روزافزون علم و تکنولوژی، نظام آموزشی نیز تغییرات را به طور سریع پذیرفته، شاید بیشتر از سایر سازمان‌ها و نظام‌ها عرضه تغییر و تحول گردیده‌اند و خود زمینه ساز و سرعت دهنده‌ای از تغییر و تحولات به پشتوانه گسترش و توسعه علم و رونق بخشیدن به اندیشه و تفکر بوده‌اند. تغییر اهداف برنامه‌های درسی، مواد، محتوای آموزشی و روش‌ها و مسائل آموزشی و به طور کلی تغییر در فرایند یاددهی-یادگیری و همگانی شدن با نوآوری‌ها امری مسلم انکارناپذیر است، با شکوفاسازی این استعدادهای بالقوه افراد کاوشگر، آفریننده، مشکل‌گشا؛ نیازمند مولد و عامل تغییر را تربیت کند که شایستگی‌های فردی و اجتماعی لازم را کسب کنند. بدین ترتیب جامعه‌ای ایده‌آل ایجاد خواهد شد. و از این رو از آموزش و پرورش انتظار می‌رود که در قبال این سرمایه‌های سطح بالایی فضای آموزشی لازم، فناوری‌های جدید اطلاعاتی و نوآوری در روش‌های آموزشی از این فرصت استفاده کند و از این رو وظیفه نظام‌های آموزشی نیز در جوامع امروز سنگین‌تر و تعهدات آنها در قبال جامعه و خانواده بیشتر گردیده است از طرفی، تحقیقات انجام شده بر افزایش سطح بهره‌وری آموزش از طریق غنی‌سازی برنامه‌ریزی آموزشی با استفاده از فناوری‌های جدید تاکید دارد. علاوه بر آن متخصصان فناوری آموزشی استفاده از رسانه‌های دین آموزشی را در فرایند سیستماتیک یاددهی-یادگیری مورد تاکید قرار می‌دهند. همان طور که می‌دانیم امروزه اطلاعات نقش کلیدی در توسعه و پیشرفت جوامع را ایفا می‌کند. در شرایط کنونی دستیابی به دانش نوین و مهارت‌های توانمندسازی و پیشرفت برای اکثر جوامع فراهم نموده است، بنابراین زندگی در دنیای کنونی نیازمند آموزش و پرورش مبتنی بر دانایی و تحقق و نوآوری است و استفاده از فناوری جدید ارتباطی ما را در این امر یاری می‌کند و سبب ارتقای کیفیت فرایند یاددهی-یادگیری (۲) ایجاد فرصت‌های برابر (۳) توجه به تفاوت‌های فردی (۴) کمال بخشیدن به خود و محیط پیرامون می‌گردد. پیشرفت فناوری اطلاعات به شکل گسترده‌ای بر آموزش تاثیر داشته و به طور روزافزون در این زمینه مورد استفاده قرار می‌گیرد و دیگر کسی نسبت به نتایج مثبت بکارگیری فناوری اطلاعات در امر آموزش تردیدی ندارد. از طرف دیگر روز به روز بر توسعه برنامه‌ریزی آموزشی در تولید و ارائه و انتقال داده‌های آموزشی افزوده می‌شود و شکل جدیدی از آموزش با رویکردی فراگیر-محور به عرصه ظهور در آمده است و همه شواهد نشان دهنده ضرورت و کارایی فناوری اطلاعات در زمینه آموزش و تدریس است. بنابراین لازم است که تا با نگاه تازه‌ای نسبت به این عامل در عرصه آموزش نگرسته شود تا بتوان به نحو احسن در پر بار ساختن آموزش استفاده شود.

فهرست مطالب

هدف‌های آموزشی

هدف‌های آموزشی

- طبقه بندی هدف‌های آموزشی معروف به طبقه بندی بلوم
- دریافت و توجه
- پاسخ دادن
- سازمان‌دهی ارزش‌ها
- طبقه بندی هدف‌های آموزشی براساس انواع یادگیری
- محتوای آموزشی
- انتخاب و ماندن در محتوای برنامه درسی:
- تلفیق
- تاریخچه تلفیق
- اصول تلفیق
- انواع تلفیق
- ویژگی‌های برنامه درسی
- سازمان‌دهی محتوا در برنامه درسی

شیوه‌های سازماندهی محتوای برنامه درسی

- شیوه‌های سازماندهی محتوای برنامه درسی
- برنامه زمانی در برنامه‌های درسی تلفیقی
- ابعاد تلفیق برنامه‌ها
- ملاک‌های گزینش مواد درسی
- آموزش میان رشته‌ای و تعدد کتاب‌های درسی
- رویکردهای مختلف برای ارائه ماده درسی
- معیارهای تلفیق در برنامه درسی
- اشکال و انواع تلفیق

الگوی تدریس

- تدریس فعال و غیر فعال
- الگوهای سنتی تدریس
- الگوهای نوین تدریس
- رویکردهای نو در تدریس - یادگیری
- پرورش تفکر، رویکردی جدید در فرایند تدریس - یادگیری
- نظریه‌های همسو با رویکرد تدریس تفکر و حامی آن
- فرایند یادگیری در روش تدریس فعال
- مقایسه روش تدریس فعال و غیرفعال
- تعریف و تحلیل تدریس مساله محور
- مراحل اجرای تدریس مساله محور
- راهبردهای عمومی حل مساله
- راهبرد حل مساله، الگوی برتر در تدریس تفکر
- فعالیت‌های گروهی مساله محور و نقش آن در پرورش تفکر انتقادی
- الگوی کاوشگری علمی
- مرحله اول: ایجاد موقعیت جدید برای شناسایی و تعریف مساله.

۶۱	مرحله دوم: اندیشیدن درباره مساله و راه حل آن
۶۱	مرحله سوم: بحث و تبادل نظر درباره اطلاعات جمع آوری شده
۶۲	مرحله چهارم: ارائه راه حل تنظیم شده در کلاس به وسیله نماینده هر گروه
۶۲	مرحله پنجم: تایید و نتیجه گیری
۶۴	راهبرد مفهوم آفرینی
۶۵	سطوح تکوین مفهوم
۶۶	مقاصد و فرض ها
۶۸	افزایش کارایی یاوران:
۷۰	هدف مبتنی بر ساختارهای همکاری یارقاب
۷۰	انگیزش: از برون به درون
۷۱	الگوهای تدریس تفحص گروهی
۷۲	سیستم اجتماعی

ارزشیابی

۷۳	تعریف ارزشیابی
۷۴	تاریخچه ارزشیابی
۷۴	تاریخچه ارزشیابی در ایران
۷۵	تعریف ارزشیابی آموزش
۷۶	انواع ارزشیابی
۷۷	ارزشیابی توصیفی
۷۷	ارزشیابی سنتی
۷۸	دسته بندی ارزشیابی های آموزشی توجه موضوع ارزشیابی
۸۰	ارزشیابی های وابسته به ملاک و هنجار
۸۰	ارزشیابی وابسته به ملاک
۸۰	ارزشیابی وابسته به هنجار
۸۰	مقایسه ارزشیابی وابسته به ملاک با ارزشیابی وابسته به هنجار
۸۱	ارزشیابی آغازین
۸۱	ارزشیابی تکوینی (مرحله ای)
۸۳	ارزشیابی تشخیصی (اولیه)
۸۴	ارزشیابی تراکمی
۸۵	مقایسه ارزشیابی تکوینی، تشخیصی، و تراکمی
۸۵	انواع آزمون های مورد استفاده در آموزش و پرورش
۸۶	آزمون های عاطفی
۸۶	دسته بندی آزمون ها با توجه به چگونگی تهیه آنها
۸۶	آزمون های میزان شده یا استاندارد شده
۸۷	آزمون های معلم ساخته
۸۸	انتخاب هدف های مناسب برای گنجاندن در آزمون
۸۸	وسایل کتبی اندازه گیری پیشرفت تحصیلی
۸۹	دسته بندی ارزشیابی با توجه به ارزشیابان

منابع

۹۱	منابع فارسی
۹۲	منابع انگلیسی
۹۸	